

Bartłomiej Wincenty Skrzetuski

[nauczyciel](#)

[pijar, autor podręczników, tłumacz](#)

Ur. 5.6.1745,

Zm. 2.12.1791, Warszawa

Dane rodziców

Stanisław Skrzetuski

Wychowanie i wykształcenie

Urodzony w rodzinie drobnej szlachty, w województwie krakowskim, razem z bratem Antonim kształcił się najpierw w [Krakowie](#), w [Szkołach Nowodworskich](#) (pod datą 25 maja 1756 roku zostali immatrykulowani na [Akademii Krakowskiej](#)). Następnie 18 lutego 1760 roku wstąpił w [Podolińcu](#) do [zakonu pijarów](#). Po odbyciu tam [nowicjatu](#) (1760–1762) złożył śluby zakonne.

Uczył się w [pijarskich](#) placówkach zakonnych, studiując [retorykę](#) w seminarium zakonnym w [Rzeszowie](#) (1762/1763), a później [filozofię](#) w [Międzyrzeczu Koreckim](#) (1763–1765). Po krótkiej przerwie, w latach 1768–1770, studiował w [Krakowie](#) [teologię](#). Tam otrzymał również święcenia kapłańskie.

Etapy kariery dot. edukacji

Już podczas przerwy w studiach uczył w klasie infimy w [Warszawie](#) (1765/1766) i później [gramatyki kolegium](#) w [Radomiu](#) (1766/1767) i [Rzeszowie](#) (1767/1768). W latach 1770–1771 był [profesorem retoryki](#) w [kolegium](#) w [Rzeszowie](#). Później kierował w [Warszawie](#) pijarskimi pracami budowlanymi.

W latach 1774-1776 [przebywał za granicą](#), gdzie wyjechał dzięki mecenatowi Andrzeja Mokronowskiego. Bawił wówczas w [Wiedniu](#) i [Francji](#). W [Paryżu](#) pracował nad swoim kolejnym dziełem oraz nawiązał bliskie kontakty z francuskimi uczonymi, m.in. Quesneyem. W stolicy [Francji](#) był [preceptorem](#) przebywającego tam Stanisława Mokronowskiego. Jego wyjazd był zapewne w sporej mierze spowodowany wystawianiem mu niezbyt wysokich notowań i ocen jego pracy dydaktycznej przez władze [pijarskie](#).

Po powrocie do kraju zabiegał nieudanie o sekularyzację i probostwo, szukając poparcia biskupa poznańskiego Andrzeja Młodziejowskiego. Wobec czego ponownie zajął się guwernerstwem. W okresie 1779-1780 został [wychowawcą domowym](#) jednego z młodych Stadnickich.

Od 1781 roku ponownie uczył w szkołach pijarskich, tym razem w [warszawskim kolegium pijarskim](#), gdzie został [prefektem szkół](#) (1782-1784). Napisał kilka [podręczników](#) szkolnych – w 1786 roku wydano „[Historię](#) powszechną dla szkół narodowych”, a w 1772 roku w Warszawie „[Dzieje królestwa szwedzkiego](#)”. Był tłumaczem literatury z języka francuskiego.

Fakty z życia osobistego

Jako doradca synowca króla [Stanisława Augusta Poniatowskiego](#) otrzymał koadiutorstwo w [Grodnie](#), a później probostwo na [Żmudzi](#).

Żył w [XVIII wieku](#).

Bibliografia

Podmiotowa

1. *Historia Domus Varsaviensis Scholarum Piarum*, oprac. L. Chmaj, Wrocław, 1959.

Przedmiotowa

1. E. Aleksandrowska, *Skrzetuski Bartłomiej*, *Polski Słownik Biograficzny*, t. 38, Wrocław, 1997-1998.